

Міністерство освіти та науки України
Житомирський агротехнічний фаховий коледж

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. директора коледжу

М.М.Тимошенко М.М.Тимошенко

« » _____ 2021 р.



ПРОГРАМА

**фахового випробування на основі освітньо-кваліфікаційного рівня
«кваліфікований робітник» для вступу на навчання за спеціальністю
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

Рекомендовано

педагогічною радою

Житомирського агротехнічного

фахового коледжу

Протокол № від 2021 р.

Розглянуто та схвалено

на засіданні циклової комісії

обліково-економічних дисциплін

Протокол № 4 від 22.11.2021 р.

Житомир 2021

ВСТУП

Програма для вступників до коледжу на спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» розроблена з урахуванням чинного Стандарту професійної освіти.

У кожному варіанті фахового екзамену пропонується 40 тестових завдань відкритої форми з короткою відповіддю.

Правильне розв'язання кожного із завдань оцінюється в один бал.

Сума балів, нарахованих за правильно виконані абітурієнтом завдання, переводиться в оцінку за 200-бальною системою оцінювання досягнень абітурієнтів за спеціальною шкалою.

Систему нарахування балів за правильно виконане завдання для оцінювання робіт абітурієнтів наведено в таблиці 1.

Кількість набраних балів	Оцінка за 200 бальною системою оцінювання	Кількість набраних балів	Оцінка за 200 бальною системою оцінювання
0-19	Не склав	30	150
20	100	31	155
21	105	32	160
22	110	33	165
23	115	34	170
24	120	35	175
25	125	36	180
26	130	37	185
27	135	38	190
28	140	39	195
29	145	40	200

Тривалість фахового вступного екзамену – 60 хвилин.

Програма фахового вступного випробування

Фахове вступне випробування для вступників на основі кваліфікаційного рівня «кваліфікований робітник» проводиться на основі отриманої робітничої професії:

4212 касир (в банку) ;

4211 касир (на підприємстві, в установі, організації).

Програма випробування включає завдання з навчальних дисциплін:

1. Бухгалтерський облік;
2. Економіка підприємства;
3. Банківські операції.

Бухгалтерський облік

Сутність обліку, його види. Вимірники, функції, завдання обліку. Предмет бухгалтерського обліку та його об'єкти. Господарські засоби та джерела їх утворення. Основні господарські процеси. Метод і методичні прийоми бухгалтерського обліку. Бухгалтерські документи та вимоги до них. Порядок опрацювання та зберігання документів. Інвентаризація: значення, види, завдання. Порядок проведення інвентаризації та оформлення результатів в обліку. Бухгалтерський баланс: зміст, будова, активи та пасиви. Чотири типи змін у балансі. Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення, будова, види. Елементи рахунку. Подвійний запис, бухгалтерські проводки, кореспонденція рахунків. Синтетичні, субрахунки та аналітичні рахунки. План рахунків бухгалтерського обліку, його будова. Класифікація рахунків за різними ознаками. Облік основних господарських процесів. Облікові регістри та форми ведення бухгалтерського обліку. Помилки в бухгалтерських записах, способи їх виявлення та виправлення. Звітність: значення, вимоги, види. Порядок складання, строки подання і розгляду фінансової звітності.

Економіка підприємства

Поняття і цілі діяльності підприємства. Напрямки діяльності: вивчення ринку товарів; інноваційна діяльність, виробнича діяльність, комерційна

діяльність, соціальна діяльність, соціальна діяльність, після продажний сервіс, економічна діяльність. Класифікація та структура підприємств: види підприємств; структура підприємств. Структура та принципи організації виробничого процесу. Організаційні типи виробництва. Методи організації виробництва. Суспільні форми організації виробництва. Поняття, класифікація та структура персоналу. Кадрова політика підприємства на сучасному етапі. Загальна характеристика капіталу та виробничих фондів: сутність і види капіталу, виробничі фонди підприємства. Оцінка, класифікація та структура основних засобів. Спрацювання, амортизація і відтворення основних засобів: спрацювання і старіння; амортизація: строки експлуатації; ремонт, модернізація і заміна діючих засобів праці; розширення відтворення основних засобів. Структура, нормування та використання оборотних фондів підприємства: склад і структура оборотних фондів, нормування витрат, ефективність використання. Загальна характеристика продукції (послуг): поняття та класифікація продукції, вимірники обсягу продукції.

Продуктивність праці персоналу. Особливості праці робітників на підприємствах. Сучасна політика оплати праці. Застосовувані форми та системи оплати праці. Доплати й надбавки до заробітної плати та організація преміювання персоналу. Витрати на продукцію (послуги): витрати на собівартість продукції, класифікація витрат. Формування і використання прибутку на виробничих підприємствах. Доходи та прибуток на підприємствах. Оцінка прибутковості підприємств та шляхи підвищення рентабельності.

Банківські операції

Основні принципи діяльності комерційних банків. Закон «Про банки і банківську діяльність». Сучасна банківська система. Характеристика дворівневої банківської системи. Види банків, їх операції та функції. Банківські ресурси.

Порядок завершення роботи оборотної (операційної) каси. Забезпечення схоронності цінностей і додержання касової дисципліни.

Класифікація вкладів за економічним змістом та строками використання коштів. Види вкладних рахунків та операції за ними. Поточні рахунки. Депозитні

рахунки. Порядок відкриття рахунків. Порядок відкриття поточних рахунків фізичних осіб. Порядок відкриття вкладних (депозитних) рахунків фізичних осіб і операції за ними.

Загальні основи організації та значення безготівкових розрахунків. Безготівкові міжгосподарські розрахунки та основні інструменти, що їх забезпечують. Загальні засади приймання платежів від населення. Складання договору на розрахунково-касове обслуговування. Види платежів, що приймаються банком. Типи розрахункових документів.

Ведення рахунків. Характеристика рахунків. Відкриття рахунків. Документи, на підставі яких відкривається поточний рахунок підприємствам і організаціям.

Розрахунково-касове обслуговування. Готівкові розрахунки: приймання грошей готівкою за заявою на переказ готівки, видача грошей готівкою за грошовими чеками власників рахунків. Безготівкові розрахунки з використанням платіжних доручень.

Класифікація кредитних операцій банку. Кредитування населення. Види позик, що видаються банком.

Види цінних паперів: акції; облігації внутрішніх державних і місцевих позик; облігації підприємств; казначейські зобов'язання; ощадні сертифікати; векселі. Операції з цінними паперами.

Здійснення розрахунків з обміну валюти на основі ліцензій НБУ. Відкриття і порядок реєстрації пунктів обміну валют.

Загальна характеристика та види нетрадиційних банківських операцій та послуг. Лізингові операції. Банківські гарантії та поручительства. Операції з дорогоцінними металами.

Особливості побудови первинного обліку, виходячи з організаційної структури банку. Документація первинного обліку і її призначення. Завершення операційного дня з використанням каналів (ліній) безпосереднього зв'язку для приймання і передачі інформації. Завершення операційного дня в установах банку. Складання щоденного звіту і передача його в бухгалтерію.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Хомяк Р.Л. Лемішовського В.І. Бухгалтерський облік в Україні: Навч. Посібник. 7-ме вид., доп. і перероб. Львів: Національний університет «Львівська політехніка», «Інтелект - захід», 2008. 1224с.
2. Грабова, Н. М. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. 6-е видання. Київ: А.С.К., 2007. 266 с.
3. Загородній, А. Г. Бухгалтерський облік: основи теорії та практики: підручник . 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Знання, 2009. 422 с.
4. Орлова В. К. Основи бухгалтерського обліку : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 296 с
5. План рахунків бухгалтерського обліку та Інструкція про його застосування / Бойцова М., уклад. Харків: Фактор, 2007. 176 с.
6. СавлукМ.І. Банківські операції: Підручник. 3-є вид., перероб. і доп. Київ : КНЕУ, 2008. 608 с.
7. Васюренко О.В. Банківські операції: навч. посібник / О.В. Васюренко. 6-те вид., перероб. і доп. Київ : Знання, 2008. 318 с.

Зразок варіанту фахового випробування

Завдання 1-40 мають по чотири варіантів відповідей, з яких тільки **ОДНА** відповідь **ПРАВИЛЬНА**. Оберіть правильну, на Вашу думку, відповідь та позначте її.

1. Вимірники, які використовують для визначення кількості затраченої праці в одиницях робочого часу, називаються:

1. трудові;
2. матеріальні;
3. вартісні;
4. натуральні.

2. Активні рахунки призначені для:

1. обліку статутного капіталу;
2. обліку оплати праці;
3. обліку господарських засобів;
4. обліку довгострокових зобов'язань.

3. Функція бухгалтерського обліку, яка забезпечує збереження майна підприємства:

1. управлінська;
2. інформаційна;
3. контрольна;
4. організаційна.

4. Рахунки, на яких відображають стан і зміни джерел утворення господарських засобів, називаються:

1. активні;
2. пасивні;
3. активно-пасивні;
4. калькуляційні.

5. Актив балансу – це:

1. ліва частина балансу;
2. права частина балансу;

3. господарські засоби та джерела їх утворення;
4. капітал і зобов'язання.

6. Бухгалтерські документи за кількістю позицій поділяються:

1. однопозиційні і багатопозиційні;
2. внутрішні і зовнішні;
3. разові і накопичувальні;
4. первинні і зведені.

7. Основними обліковими регістрами журнально-ордерної форми є:

1. Головна книга;
2. журнали-ордери;
3. меморіальні ордери;
4. реєстраційний журнал.

8. Видана із каси заробітна плата:

1. Дт 66 Кт 30;
2. Дт 30 Кт 31;
3. Дт 30 Кт 70;
4. Дт 65 Кт 30.

9. Ліва сторона рахунку бухгалтерського обліку називається:

1. кредитом;
2. оборотом;
3. залишком;
4. дебетом.

10. Орган, який здійснює керівництво обліком у банківських установах:

1. Міністерство економіки України;
2. Міністерство фінансів України;
3. Національний банк України;
4. Пенсійний фонд.

11. Головною продуктивною силою суспільства є:

1. працівники виробничої сфери;

2. працівники невиробничої сфери;
3. працівники виробничої та невиробничої сфери;
4. засоби виробництва.

12. Форми міжнародних економічних відносин це:

1. міжнародна торгівля, міжнародне виробництво;
2. міжнародний рух капіталу, міграція робочої сили;
3. міжнародне науково-технічне співробітництво, міжнародні валютні та розрахункові відносини;
4. усі відповіді вірні.

13. Гроші – це:

1. загальний еквівалент обміну;
2. банкноти;
3. казначейські білети;
4. товар.

14. Бартер – це:

1. обмін товару на товар;
2. засіб нагромадження;
3. загальний обсяг грошей в економіці;
4. комерційні папери.

15. Трудові ресурси – це:

1. населення віком з 16-75 років;
2. частина населення, яка здатна до трудової діяльності;
3. частина населення, яка навчається та займається трудовою діяльністю;
4. усі відповіді вірні.

16. Конкуренція – це:

1. рушійна сила розвитку виробництва;
2. різновид державної політики держави;
3. ринковий перерозподіл ресурсів;

4. боротьба між товаровиробниками за вигідніші умови виробництва і збуту товарів.

17. Визначте формулу прибутку:

1. дохід – транспортні витрати;
2. дохід – витрати;
3. дохід – податки;
4. дохід – непрямі податки.

18. Кредитно-фінансова установа, яка здійснює фінансове посередництво, це:

1. підприємство;
2. фірма;
3. виробництво;
4. банк.

19. До цінних паперів відносяться:

1. акції, векселі;
2. чеки, облігації;
3. сертифікати;
4. усі відповіді вірні.

20. Стійкий процес знецінення грошей, зниження їхньої купівельної спроможності з причини підвищення загального (середнього) рівня цін, це:

1. стагфляція;
2. інфляція;
3. нестабільність;
4. акумуляція.

21. Закон, що регулює банківські відносини в Україні:

1. «Про банки і банківську діяльність»;
2. «Про кредитні та депозитні операції»;
3. «Про фінансову діяльність банківської системи»;
4. «Господарський кодекс України».

22. Банк має право здійснювати банківську діяльність тільки за умови видачі:

1. банківського дозволу;
2. банківської ліцензії;
3. письмового дозволу НБУ;
4. реєстрації у НБУ.

23. Види банків за формою власності в Україні:

1. унітарні, з колективною формою власності;
2. державні, приватні, оптові;
3. кооперативні, спеціалізовані, універсальні;
4. міжнародні, регіональні, кооперативні.

24. Унітарними банками в Україні є...

1. Аваль;
2. Промінвестбанк;
3. Ощадбанк;
4. вірна відповідь відсутня.

25. Відокремлений структурний підрозділ банку, що не має статусу юридичної особи і здійснює банківську діяльність від імені банку - це...

1. філія;
2. представництво;
3. дочірній банк;
4. вірна відповідь відсутня.

26. Частина операційного дня банку, протягом якої приймаються від клієнтів документи на переказ і документи на відкликання, що мають бути оброблені, передані та виконані банком протягом цього ж робочого дня, – це:

1. робочий день банку;
2. робочий час банку;
3. операційний час банку;
4. операційний день банку.

27. Базовими операціями банків є:

1. депозитні, кредитні, посередницькі;
2. депозитні, кредитні, посередницькі, емісійні;

3. депозитні, кредитні, касово-розрахункові;

4. депозитні, кредитні, касово-розрахункові, посередницькі.

28. Платіжна система, що забезпечує здійснення розрахунків між банківськими установами на території України має назву...

1. система масових платежів;

2. система електронних платежів;

3. національна система платежів;

4. система безготівкових платежів.

29. Безумовний наказ клієнта банку, який веде його поточний рахунок, про сплату певної суми пред'явнику, являє собою...

1. чек;

2. вексель;

3. платіжне доручення;

4. всі відповіді вірні.

30. Банк відкриває вкладникові за договором банківського вкладу такий рахунок:

1. поточний;

2. депозитний (вкладний);

3. ощадний;

4. розрахунковий.

31. Який рахунок відкриває банк вкладникові за договором банківського рахунку, укладеним з юридичною або фізичною особою, на проведення розрахункових операцій:

1. поточний;

2. депозитний;

3. ощадний;

4. розрахунковий.

32. Універсальний платіжний інструмент, що є ключем доступу до управління банківським рахунком, – це:

1. вексель;

2. банківська платіжна картка;
3. платіжне доручення;
4. депозитний сертифікат.

33. Операція банку із залучення грошових коштів або банківських металів від вкладників на їх рахунки в банку на договірних засадах або депонування грошових коштів вкладниками з оформленням їх ощадними (депозитними) сертифікатами – це:

1. капіталоутворююча операція банку;
2. захисна операція банку;
3. кредитна операція банку;
4. депозитна операція банку.

34. Грошові кошти або банківські метали, що розміщені вкладниками в банках на умовах видачі вкладу (депозиту) на першу вимогу вкладника, або здійснення переказу за розпорядженням власника рахунку – це:

1. вклади (депозити) строкові;
2. вклади (депозити) на вимогу;
3. вклади за депозитними сертифікатами;
4. ощадні вклади.

35. Суб'єкти депозитних операцій – це:

1. банки і їх власники;
2. банки і їх вкладники коштів;
3. грошові кошти та банківські метали;
4. НБУ та банки II рівня.

36. Якими способами може здійснюватись виплата процентів за депозитом:

1. одноразово при погашенні депозиту;
2. періодично;
3. авансом;
4. усі відповіді правильні.

37. Видача готівки національної валюти юридичним особам з кас банків України здійснюється на підставі:

1. рахунку на сплату платежів;
2. грошового чека;
3. видаткового касового ордера;
4. заяви на переказ готівки.

38. Приймання готівки національної валюти від юридичних осіб у касах банків України здійснюється на підставі:

1. рахунку на сплату платежів;
2. грошового чека;
3. касового ордера;
4. заяви на переказ готівки.

39. Граничний залишок грошових коштів в операційній касі банку з метою максимального скорочення частих або значних перевезень готівки – це:

1. касовий оборот;
2. ліміт каси;
3. касова готівка;
4. відповідь відсутня.

40. Захід, спрямований на придбання готівки в інших банках для забезпечення всіх строкових виплат банку – це:

1. касовий оборот банку;
2. ліміт каси банку;
3. підкріплення каси;
4. інкасація готівки.

Ключ відповідей до тестових завдань

№ Завд	№ відп	№ завд	№ відп	№ завд	№ відп	№ завд	№ від
1	1	11	3	21	1	31	4
2	3	12	4	22	2	32	2
3	3	13	1	23	1	33	4
4	2	14	1	24	3	34	2
5	1	15	2	25	1	35	2
6	1	16	4	26	4	36	4
7	2	17	2	27	3	37	2
8	1	18	4	28	2	38	4
9	4	19	4	29	1	39	2
10	3	20	2	30	2	40	3